

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Jan Berchmansinstituut Eerste graad te PUURS

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 104166-104174

Instellingsnummer 104174

Instelling Sint-Jan Berchmansinstituut Eerste graad

Directeur Ivo MARNEF

Adres Kerkplein 15 - 2870 PUURS

Telefoon 03-890.63.20

Fax 03-890.63.25

E-mail eerste.graad@sjabi.be

Website <http://www.sjabi.be>

Bestuur van de instelling VZW Sint-Jan Berchmansinstituut

Adres Schuttershofstraat 17 - 2870 PUURS

Scholengemeenschap SGKSO Boom-Bornem-Puurs

Adres Bassinstraat 15 - 2850 BOOM

CLB Vrij CLB Het Kompas

Adres Vijfhoek 1_A - 2800 MECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 15-09-2015, 16-09-2015, 17-09-2015, 18-09-2015, 21-09-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 21-09-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 27-10-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Herman ROS

Teamleden Wim DE WIEST, Wendy FRANQUET, Erwin HUYBREGHTS, Gino MALFAIT, Ludo POTTIER, Marc SMEULDERS, Walter VAN DEN BRANDT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)	8
4.1.1.2 A - Graad 1 muzikale opvoeding, B muzikale opvoeding, Elektriciteit - Metaal muzikale opvoeding, Handel muzikale opvoeding, Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding muzikale opvoeding, Latijn muzikale opvoeding, Mechanica-elektriciteit muzikale opvoeding, Moderne wetenschappen muzikale opvoeding	11
4.1.1.3 VOET	13
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	15
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
5.1 Evaluatiepraktijk	18
5.2 Leerbegeleiding.....	20
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
7.1 Wat doet de school goed?	26
7.2 Wat kan de school verbeteren?	26
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Administratief bestaat het Sint-Jan Berchmansinstituut uit twee schoolnummers: een school met een eerste graad (schoolnummer 104174) en een school met een aso-bso-tso-bovenbouw (schoolnummer 104166). Beide scholen profileren zich en functioneren als een pedagogisch geheel. De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld te krijgen van de school dienen de twee verslagen samen te worden gelezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbepaling van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in beide verslagen.

2 SAMENVATTING

Het Sint-Jan Berchmansinstituut is een school met een eerste graad (A- en B-stroom) en een aso-bso-tso-bovenbouw. In het studiegebied aso is er een breed aanbod aan studierichtingen. In het bso en tso biedt de school de studiegebieden Handel en Mechanica-elektriciteit aan. De basisopties en beroepenvelden van de eerste graad sluiten aan bij het studieaanbod van de bovenbouw. De school is gevestigd op drie verschillende campussen die zich op enkele honderden meters van elkaar bevinden.

Het leerlingenaantal vertoont een licht stijgende tendens. De meeste leerlingen hebben een kansrijke achtergrond. Zij stromen vlot door in de eigen school en hebben een hoog studiesucces in het vervolgonderwijs.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert. Voor alle doorgelichte vakken voldoet de leerplanrealisatie en de school geeft een degelijke invulling aan de vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen. Zij leeft de regelgeving goed na. Enkel voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' blijven er een aantal duidelijke werkpunten. Voor de onderzoekscompetentie heeft zij een concept uitgewerkt dat beantwoordt aan de specifieke eindtermen, maar in sommige polen ontbreken belangrijke stappen in het onderzoek.

Voor een aantal vakken en studierichtingen is de leerplanrealisatie sterk. Dat is het geval voor biologie, chemie en fysica in de doorgelichte structuuronderdelen, economie in de tweede graad Economie, cultuur- en gedragswetenschappen in de tweede en derde graad Humane wetenschappen. De stages in het bso en tso krijgen ook een kwaliteitsvolle invulling. Het specifiek gedeelte van de derde graad Elektrische installaties en Industriële onderhoudstechnieken beschikt over een degelijke materiële uitrusting. Met een groot aanbod aan algemeen vormende activiteiten draagt de school bij tot de brede harmonische vorming.

Het kwaliteitsonderzoek heeft aangetoond dat de school sterk is in leerbegeleiding. Die is het best uitgewerkt in de eerste graad. In de bovenbouw ondersteunen de leraren ook de leerlingen in hun leerproces, maar het aspect 'leren leren' krijgt er geen structureel vervolg. Dat is ook het geval voor het talenbeleid dat goed is uitgewerkt op schoolniveau, maar minder effect heeft op uitvoeringsniveau. De leraren zorgen voor een aangenaam en geborgen leer- en leefklimaat. Zij benutten echter te weinig deze voordelige uitgangspositie om de leerlingen uit te dagen met activerende werkvormen. De school neemt veel initiatieven om leerlingen te ondersteunen bij de overgang van de lagere school naar de eerste graad. Instromers worden ook goed begeleid.

De evaluatiepraktijk is een werkpunt. Zij is voldoende afgestemd op de onderwijsdoelen, maar mist samenhang en transparantie. Dit heeft te maken met de afwezigheid van een schoolbreed referentiekader en het ontbreken van toetsbare criteria voor de evaluatie van competenties.

De school beschikt over een degelijk beleidsvoerend vermogen. Zij heeft een duidelijke visie op wat zij met haar leerlingen wil bereiken. De schoolleiding heeft die visie omgezet in concrete doelen waarop zij het hele schoolteam wil richten. Daarvoor gebruiken zij de vakgroepen als hefboomen. Een hindernis daarbij is de verspreiding van het lerarenkorps over drie campussen die elk hun eigen dynamiek hebben. De schoolleiding neemt talrijke initiatieven om bruggen te slaan tussen de campussen. Dat lukt niet in alle vakgroepen in dezelfde mate. Het zal een uitdaging blijven om de neuzen in dezelfde richting te zetten en het onderwijsaanbod over de graden heen te stroomlijnen. Een troef daarbij is de inzet en de vakbekwaamheid van de meeste personeelsleden. Ook de zorg van de schoolleiding voor het welbevinden van de personeelsleden en de overlegcultuur zijn bevorderlijke factoren.

De schoolleiding vindt kwaliteitszorg belangrijk en stimuleert zelfevaluatie om aspecten van de schoolwerking te evalueren. Dit gebeurt al voor sommige initiatieven, maar is nog niet structureel in de kwaliteitsbewaking verankerd.

Op grond van de voldoende tot goede realisatie van de onderwijsdoelen en de andere regelgeving formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, muzikale opvoeding	
Graad 1 B	muzikale opvoeding	
Graad 1 Elektriciteit - Metaal	muzikale opvoeding	
Graad 1 Handel	Frans, muzikale opvoeding	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	muzikale opvoeding	
Graad 1 Latijn	Frans, muzikale opvoeding	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Frans, muzikale opvoeding	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans, muzikale opvoeding	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie. De leerbegeleiding is goed.

Onderwijsaanbod	De leerplandoelstellingen voor lezen en luisteren komen voldoende aan bod.
<i>Volledigheid</i>	Een variatie in de tekstsoorten is wel voor verbetering vatbaar: prescriptieve en artistiek-literaire teksten komen minder aan bod in de les. Hierdoor laten
<i>Evenwicht</i>	leraren kansen liggen om ook de interculturele component te versterken. De
<i>Beheersingsniveau</i>	leerlingen voeren voldoende schrijfp opdrachten uit. Het aanbod van oefeningen
<i>Samenhang</i>	voor mondelinge interactie voldoet. Voor spreekvaardigheid werkt men te
	eenzijdig. Daardoor komen de leerplandoelstellingen 1, 2, 3, 7 en 8 weinig aan
	bod. Wat men aanbiedt, voldoet aan de tekstkenmerken en het vereiste
	beheersingsniveau.

De leerlingen van alle basisopties kunnen deelnemen aan het taalbad Frans. Dat is een voorbeeld van goede praktijk: het bevordert de taalverwerving en de interculturele competentie van de deelnemende leerlingen.

De strategieën voor het succesvol uitvoeren van taaltaken worden vooral aangereikt als leertip. Dat is positief. De leerlingen oefenen deze strategieën wel nog niet altijd gericht in.

Kennis oefenen leerlingen in communicatieve contexten. Dat sluit aan bij het leerplan dat een grotere samenhang beoogt tussen kennis en vaardigheden. De leerlingen reflecteren ook over taal en taalgebruik door onder andere het gebruik van actieve werkvormen. Dat komt de leerplanrealisatie ten goede: men daagt zo de leerlingen uit om taalsystemen functioneel toe te passen in bestaande of nieuwe taalsituaties. Het consequent gebruik van het Frans als voertaal versterkt dit proces. In de technisch gerichte basisopties hebben leerlingen de neiging om in het Nederlands te antwoorden.

Het onderwijs biedt heel wat mogelijkheden aan de leerlingen om de vakattitudes te verwerven. Er wordt evenwel nog niet altijd gericht over gereflecteerd met de leerlingen, bijvoorbeeld door middel van zelfevaluatie.

De lessen Frans dragen bij tot het nastreven van een aantal VOET.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is gebaseerd op een combinatie van opdrachten en toetsen voor het dagelijks werk en drie examens per schooljaar. De vakgroep hanteert een verhouding van 50 % voor het dagelijks werk en 50 % voor de examens. 60 % van beide onderdelen gaat naar functionele kennis (reproductie- en transfertopdrachten), 40 % naar creatieve en communicatieve taaltaken. Op die manier probeert de vakgroep Moderne vreemde talen een consistent beleid te voeren volgens het leerplan. Aangezien taaltaken ook doorspekt zijn met reproductie- en transfertopdrachten moet de vakgroep bewaken dat de vaardigheden voldoende doorwegen. De begrippen “reproductie- en transfertopdrachten” zijn voor ouders en leerlingen moeilijk te bevatten. Dit kan een vlotte communicatie verhinderen.

De leraren toetsen veel, weliswaar niet voldoende leerplangericht. Voor lezen en luisteren gebruiken leraren vaak narratieve en informatieve teksten maar nauwelijks of geen prescriptieve en artistiek-literaire teksten. In de lesgroepen met Latijn en Moderne wetenschappen komen alle taaltaken schrijfvaardigheid aan bod. In de technisch gerichte lesgroepen ontbreekt de evaluatie van de leerplandoelstellingen 1 (formulieren invullen), 2 en 3 (tekst of bericht schrijven aan de hand van sleutelwoorden of een voorbeeld). Voor mondelinge interactie is de evaluatie representatief voor de leerplandoelen.

De evaluatie van de spreekvaardigheid voldoet niet. Men evalueert eenzijdig en niet leerplangericht. Daardoor worden de volgende leerplandoelstellingen niet geëvalueerd: 1 (beluisterde en gelezen teksten luidop lezen), 2 (gekende informatie uit informatieve en narratieve teksten meedelen), 3 (een gebeurtenis, een verhaal uit informatieve en narratieve teksten navertellen), 4 (een mening geven), 7 (een verwerkte tekst bondig weergeven) en 8 (een bondig verslag uitbrengen over een gebeurtenis). Wat leraren evalueren, voldoet wel aan de tekstkenmerken en het vereiste beheersingsniveau. Het vormt een uitdaging voor de vakgroep om de spreekvaardigheid evenwichtiger te evalueren.

De recente nascholingen over taaltaken weerspiegelen zich in de examens die kennis en vaardigheden geïntegreerd aanbieden. De toetsen voor dagelijks werk evalueren kennis in beperktere contexten. De vakgroep stelt gezamenlijke examens op wat leidde tot een grotere validiteit en betrouwbaarheid. De vraagstelling van evaluaties is duidelijk: de leerlingen weten wat ze moeten kennen en kunnen. De vraagstelling van de examens sluit doorgaans aan bij deze uit de lespraktijk. Er is een transparante puntenverdeling op alle toetsen en examens. Afspraken over de evaluatie van vakgebonden attitudes zijn er nog niet. Er zijn wel afspraken over de weging van bepaalde soorten fouten bij examens. De leerlingenresultaten liggen in de lijn van de verwachtingen en vertonen geen opvallende schommelingen.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De materiële vereisten van het leerplan voldoen. Zo goed als elk lokaal is uitgerust met audiovisuele mogelijkheden en internet. Afhankelijk van het lessenrooster zijn de computerlokalen niet altijd vlot reserveerbaar. ICT wordt voldoende geïntegreerd in de onderwijspraktijk. Leraren gebruiken ondersteunende taalspelletjes en naslagwerken zoals woordenboeken.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Een aantal preventieve maatregelen dragen bij tot het optimaliseren van het leerproces. Er is veel aandacht voor de motivatie van de leerlingen. De lessen verlopen doorgaans interactief. Er zijn duidelijke afspraken, studietips, een studeerwijzer en STICORDI-maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Ter voorbereiding van toetsen zijn er herhalingsoefeningen. Vóór de examens krijgen de leerlingen een leerstofoverzicht en remediërslessen. Na alle toetsen en de examens van december en maart is er een zelfevaluatie waarbij de leerlingen reflecteren over hun eigen prestaties via de portfolio. Sommige leerlingen hebben hierbij wel meer sturing nodig. Het analyseren van relevante informatie en mogelijke ondersteunende initiatieven uit deze zelfevaluaties ontbreekt.

Er is veel aandacht voor reflectie bij de leerlingen over het eigen leerproces: leerlingen gebruiken een zelfevaluatie-instrument onderaan de toetsen en een portfolio met daarin zelfevaluatie, leertips, leerstrategieën, remediëring en peer-evaluatie. Ook de ouderbetrokkenheid staat centraal. Over de doelstellingen van deze tools is er een grote eensgezindheid bij de leraren. Daarentegen mist de aanpak enige doeltreffendheid en gelijkgerichtheid.

De meeste leraren differentiëren. Zij kiezen ervoor om verdiepingsleerstof aan te bieden aan sterkere lesgroepen. Differentiatie is ook merkbaar in de evaluatie van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

De remediëring is behoorlijk uitgebouwd en er wordt kort op de bal gespeeld. De leerlingen kunnen tijdens de pauze of na de les steeds terecht bij de leraren met vragen over de leerstof. Zij kunnen ook gestuurd of gevraagd het lesuur begeleid zelfstandig leren bijwonen. Het is de intentie van de school om het remediërmateriaal beschikbaar te stellen voor alle leerlingen en ouders via het leerlingvolgsysteem. De remediëring betreft wel hoofdzakelijk de kenniscomponent. De remediëring van de tekorten voor de vaardigheden is (te) beperkt. De initiatieven worden zelden geregistreerd en daardoor niet zo doeltreffend opgevolgd.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Op vraag van het directieteam heeft de vakgroep vorig schooljaar een sterkte-zwakke analyse gemaakt en daaruit voorvloeiend een actieplan dat de leraren dit jaar verder uitwerken. Daaruit blijkt het zelfreflectief vermogen van de vakgroep. Er is op regelmatige basis een collegiale en taaloverstijgende samenwerking, ook met de bovenbouw. Een frequente kwaliteitscontrole van de eigen vakgroep kan helpen om het huidige actieplan en toekomstige te realiseren, om zo te komen tot een grotere gezamenlijke doelgerichtheid. Er zijn nascholingen die de leerplanrealisatie ten goede komen en een positieve impact hebben in het dagelijkse onderwijs bijv. over evaluatie, taaltaken en portfolio. De vakgroep werkt hiervoor samen met de begeleidingsdienst en nascholingscentra.

4.1.1.2 A - Graad 1 muzikale opvoeding, B muzikale opvoeding, Elektriciteit - Metaal muzikale opvoeding, Handel muzikale opvoeding, Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding muzikale opvoeding, Latijn muzikale opvoeding, Mechanica-elektriciteit muzikale opvoeding, Moderne wetenschappen muzikale opvoeding

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.

Onderwijsaanbod Het geboden muziekonderwijs maakt gebruik van planningsdocumenten.
Volledigheid Leraarafhankelijk vormt het een kader dat richting geeft aan de
Evenwicht muziekeducatie. De verschillende categorieën leerplandoelstellingen worden
Beheersingsniveau aangeboden. Het evenwicht kan evenwel versterkt worden door het
Samenhang muziekonderwijs sterker te expliciteren vanuit de muzikale omgangsvormen én door het verruimen en verder uitbouwen van de muziekl lokalen. Zie ook 'uitrusting'.

Het zingen gebeurt en het repertoire is afgestemd op de lesgroepen. Er is binnen het repertoire voldoende variatie qua onderwerp, taal, muziekgenre en stijl. Er gaat ook aandacht naar houding en ademhaling bij het zingen. Het intoneren wordt niet altijd voldoende bewaakt.

In het leerproces kan het aanbrengen van de functionele muziektheorie sterker vanuit het 'muziek doen' en de muziekbeleving vertrekken.

Het muziekbeluisteren zit vervat in een heldere en kwaliteitsvolle leerlijn. Het luisteraanbod is heel ruim. De fragmenten zijn gedoseerd, de geluidskwaliteit is prima. De wijze waarop het muziekbeluisteren is uitgewerkt, geeft een degelijke invulling aan de leerplandoelstelling rond de genrevrije benadering van het beluisteren. Het muziekbeluisteren gebeurt evenzeer vanuit beeldfragmenten. Ook deze zijn gedoseerd, zorgvuldig geselecteerd en goed afgestemd op de lesgroepen. Zowel de inleiding als de nawerking van de beeldfragmenten gebeurt kwaliteitsvol.

Muziek spelen of de instrumentale praxis gebeurt, maar wordt zeer bemoeilijkt door de krappe ruimte van het muzieklokaal. De leerplandoelstellingen 'improviseren' en 'ontwerpen van muziek' worden summier behandeld. De oorzaak hiervan ligt gedeeltelijk, maar niet volledig, bij het te kleine vaklokaal.

De leerplandoelstellingen rond het verwoorden of spreken over muziek worden goed behandeld. Dit gebeurt enerzijds via specifieke lesmomenten als het voorstellen van voorkeursmuziek en anderzijds door het systematisch uitbreiden van een 'muziekwoordenschat'. Voorts worden de leerlingen getraind in het verwoorden van de persoonlijke ervaring bij het omgaan met muziek. Het spreekvolume verdient meer aandacht.

Het geheel van de muzikale opvoeding zit goed verankerd in het schoolleven via het participeren aan tal van vakoverschrijdende initiatieven. Op deze manier levert het muziekonderwijs een unieke bijdrage tot de brede en harmonische vorming van de leerlingen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	In overleg tussen de schoolleiding en de leraren is de keuze gemaakt voor permanente evaluatie. Deze keuze is, in het kader van de vakspecifieke leerplanrealisatie, prima. De invulling van de evaluatiepraktijk is nog niet helemaal uitgezuiverd. Vooral het vastleggen van realistisch en meetbare criteria bij de muziekpraxis verdient grondig studiewerk. Bij het schriftelijk evalueren is het gebruik van luisterfragmenten ruim en bijgevolg positief. De inhoud van de schriftelijke evaluaties sluit wel goed aan bij het leerstofaanbod. De kwaliteit van de opmaak van de evaluatiedocumenten is leraarsafhankelijk en is enerzijds keurig en anderzijds ondermaats. De resultaten zijn over het algemeen behoorlijk.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De muzikles gebeurt in een leerlingenvriendelijk klimaat. De interactie binnen de muzikles is behoorlijk en de leerlingen krijgen bevestiging en aanmoediging. Binnen eenzelfde muzikles is er voldoende afwisseling vanuit het hanteren van verschillende muzikale omgangsvormen. Het afsprakenblad bevordert het goed verloop van het muziekonderwijs. De instructie tijdens de les is goed. Voor de taken en opdrachten is eveneens een blad met degelijke instructie en dito taal voorzien. Het inzetten van een elektronisch platform als oefenforum voor de leerlingen is een sterk punt, vooral omdat het de mogelijkheid biedt tot individueel studeren op maat en tempo van de individuele leerling. Het lesmateriaal is voor alle lesgroepen degelijk en grondig uitgewerkt, behalve voor het beroepsvoorbereidend leerjaar. Dit laatste mist samenhang en structuur. Ook de leerondersteuning en het bevorderen van de taalontwikkeling is in verhouding tot het lesmateriaal voor alle andere lesgroepen niet uitgewerkt. De talenten van de leerlingen die ook muzikles volgen in het deeltijds kunstonderwijs worden vooral gestimuleerd door de talrijke kunstzinnige en waardevolle initiatieven op schoolniveau. In de eigenlijke muzikles worden hun talenten weinig ingezet. De uitbouw van de muzieklokalen moet deze gemiste kans wegwerken.
Onderwijsorganisatie <i>Samenstelling klasgroepen</i>	De school levert inspanningen voor een beheersbare grootte van de lesgroepen in de B-stroom. Voor wat de A-stroom betreft, zijn de lesgroepen soms te groot, gelet op het te kleine muzieklokaal.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het muzieklokaal eerste graad is veel te klein. Dit vormt een aanzienlijke belemmering voor een dynamisch verloop van het muziekonderwijs. Deze toestand is vooral nefast voor de instrumentale praxis, het improviseren en het ontwerpen van muziek. Het schoolmeubilair is degelijk en ergonomisch. De minimale materiële vereisten zoals in de leerplannen vastgelegd zijn wel aanwezig, maar kunnen niet volwaardig ingezet worden. De school heeft voor haar bovenbouw geïnvesteerd in een muziekzolder. Dit is een inspirerende ruimte die voor de jongeren heel uitnodigend is om artistiek, creatief en muzikaal aan de slag te gaan. Inzake instrumenten is voor deze ruimte aanzienlijk geïnvesteerd in een rockinstrumentarium. De reorganisatie gekoppeld aan de concretisering van de verhuisplannen zal aanzienlijke stimuli bieden voor het vervolg van het muzikleven op school.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

Er is een beperkt aantal vakvergaderingen, zowel op school als binnen de scholengemeenschap. Uit de verslaglegging blijkt dat de agendapunten vooral handelen over praktische afspraken, het uitwisselen van ervaringen en aspecten betreffende logistiek. De vakgroep biedt vooralsnog geen forum voor leerplanstudie en het bespreken van muziekpedagogische leerprocessen. De participatie aan vakgerichte nascholing is leraarafhankelijk. De opbrengst van gevolgde nascholing voor de muziekeducatie op school, is beperkt.

4.1.1.3 VOET

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET/VOOD bij haar leerlingen na.

Doelgerichtheid De beleidsvoering voor het vakoverschrijdend werk vertrekt vanuit een visie die sterk en collegiaal is voorbereid en vanuit een dialoog tussen de schoolleiding en de leraren is vastgelegd. Deze visie is onder meer geënt op het pedagogisch project van de school en op de algemene beleidsaccenten. De visie is evenzeer het resultaat van de eigen schoolcultuur. Ook deze vormt een waardevolle bron voor de realisatie van het actueel vakoverschrijdend werk.

De leraren zijn over het algemeen goed vertrouwd met het kader waarbinnen zich de vakoverschrijdende werking afspeelt. De reden hiervoor is dat veel vakoverstijgende initiatieven organisch groeien en zo vanuit het lerarenteam worden opgestart zonder dat deze van bovenaf worden opgelegd. De planning zit grotendeels in de handen van de coördinatoren en de schoolleiding. Samen met de schoolleiding wordt met zorg toegezien op een evenwichtige spreiding over de drie vestigingsplaatsen en een goede verkaveling over studierichtingen, graden en leerjaren. Evenzeer probeert men om via de vakoverschrijdende werking bruggen te bouwen tussen de drie schoollocaties. Dit gebeurt door een aantal grote projecten die zich richten tot alle leerlingen. De communicatie over de planning van het vakoverschrijdend werk gebeurt via verschillende kanalen en is degelijk.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert adequaat. De schoolleiding volgt de inspanningsverplichting rond VOET/VOOD goed op en interpreteert dit als een belangrijk segment binnen de volledige schoolwerking. De opstart van het elektronisch schoolplatform heeft de reflectie over de verbinding tussen het vakkenonderwijs en de VOET/VOOD verstevigd. Ook de leerlingenraden hebben een beluisterde stem als het over de realisatie en evaluatie van vakoverschrijdende initiatieven gaat. De schoolleiding stimuleert nieuwe initiatieven en projecten. De schoolleiding heeft een goed zicht op de vele talenten van het lerarenteam die ook bij het vakoverschrijdend werk worden aangeboord.

- Doeltreffendheid** De doeltreffendheid van de vakoverschrijdende vorming gebeurt voor projecten overwegend door evaluaties van de betrokkenen. Deze leiden, indien nodig, tot bijsturing. Het screenen van de doeltreffendheid van VOET/VOOD aan het vakkenonderwijs vertoont aanzienlijke verschillen en stemt veelal overeen met de dynamiek van de vakgroep. Voorts is het aangewezen om bij het heel ruim aanbod van vakoverschrijdend werk ook zorgzaam om te springen met de draagkracht van schoolleiding en lerarenteam.
- Ontwikkeling** Voor een aantal initiatieven en projecten die sterk de VOET- en VOOD-werking onderbouwen, volgen individuele leraren of afgevaardigden van vak- of werkgroepen gerichte vorming. De schoolleiding onderstreept binnen de vakoverschrijdende vorming sterk het ruime engagement van veel leraren. De schoolleiding wil dit engagement koesteren en gaat daar respectvol en dankbaar mee om. Deze attitude draagt aanzienlijk bij tot een positieve ontwikkeling gericht op het aanhouden van een kwaliteitsvolle vakoverschrijdende werking als hoeksteen van een specifieke schoolcultuur.
- Uitvoering** Lichamelijke gezondheid en veiligheid
- De meerderheid van de eindtermen/ontwikkelingsdoelen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. Deze context wordt zorgvuldig uitgewerkt met goed afgestemde initiatieven voor de verschillende onderwijsvormen en graden. Uit de aanzienlijke lijst van activiteiten en projecten blijkt vooral de realistische kijk van het lerarenteam gekoppeld aan het ijveren voor een inspirerende en eigentijdse invulling. De verhouding tussen deze specifieke VOET/VOOD die vanuit het vakkenonderwijs of via initiatieven en projecten worden behandeld, is evenwichtig. Een aantal initiatieven geeft overigens invulling aan meerdere contexten. Doorheen de vele initiatieven wordt ook het prijskaartje voor de individuele leerling bewaakt.
- Uitvoering** De socio-culturele samenleving
- Alle eindtermen/ontwikkelingsdoelen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Deze context is sterk verweven met de schoolcultuur en zit verankerd in het onderwijs van een ruim aantal vakken. In elke graad slaagt men erin om de talrijke en uiteenlopende initiatieven en projecten te verbinden met een aantal leerplandoelstellingen van verschillende vakken. Uit gesprek blijkt dat bij het lerarenteam een ruim engagement leeft om via de talrijke werkgroepen mee te bouwen aan de realisatie van deze context. De school waakt ook over een graduele opbouw doorheen de zesjarige school bij de uitvoering van deze context. Heel wat initiatieven en projecten worden door de leerlingen geëvalueerd. De resultaten zijn veelal positief en bevorderen het welbevinden op school. Tot slot mag gesteld worden dat een aantal initiatieven inspirerend en uniek zijn. Op deze wijze wordt tussen alle participanten een grote verbondenheid bewerkstelligd.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Externe deskundigen voeren regelmatig de verplichte controles uit en de school vult deze aan met eigen controles, rondgangen en opmerkingen van personeel. Daardoor kent de school de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin zij de leerlingen onderwijst en begeleidt.

Het globaal preventieplan en het jaaractieplan vormen de kern van het risicobeheersingssysteem. Zij steunen op een zeer volledig klasement. De school dient er wel over te waken dat zij alle vastgestelde opmerkingen en tekorten onverminderd overneemt in haar risicobeheersing, teneinde een allesomvattende aanpak te garanderen.

Vanuit haar plannen werkt de school de tekorten weg, compenseert ze of plant de uitvoering daarvan. Deze elementen plant de school concreet en realistisch waardoor we kunnen aannemen dat de uitvoering zal volgen. Tijdens de doorlichting werkte de school nog enkele tekorten weg.

De school onderneemt acties om haar personeelsleden te laten bijdragen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op de school. Zo voeren leraren regelmatig zelf rondgangen uit. Door een gebrekkige vorming is de effectiviteit ervan eerder beperkt.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de preventieadviseur en de externe dienst, blijkt dat er meerdere tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid, en gezondheid en hygiëne. De meeste van deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting opgelost of gecompenseerd.

De vaststellingen in documenten van deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Bijkomend viel het tijdens de doorlichting op dat in campus Begijnhof enkele lokalen onvoldoende comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. De directie is zich bewust van deze problematiek, ook in het licht van de stijgende inschrijvingen. Ze plant gesprekken op gemeentelijk niveau, teneinde een structurele oplossing uit te werken.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De school spoort tekorten actief op en werkt ze doelmatig weg. Ze voerde recent aanpassingen door in haar organisatie om de werking te verbeteren. De inspanningen nodig om de resterende tekorten te beheersen, kan de school zelfstandig opnemen. Daarom vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de realisatie van het welzijnsbeleid op punt te zetten en de resterende tekorten weg te werken.

Op alle campussen zijn voldoende toiletten. Op campus Schuttershof dient de school de strikte scheiding van de toiletten voor leraren en leerlingen, mannen en vrouwen te optimaliseren. Sommige toiletten kunnen niet langs buiten geopend worden in geval van nood. Hierdoor voldoet deze situatie niet aan de regelgeving. De school stelde tijdens de doorlichting een afdoende oplossing voor die concreet en realistisch is.

Niet alle campussen beschikken over een EHBO-lokaal. De school neemt meestal gepaste maatregelen. Enkel voor campus Schuttershof, waar de verzorging gebeurt in het lokaal waar ook het kopieertoestel staat, volstaat de regeling niet. Een risicoanalyse of overleg met de arbeidsgeneesheer hierover ontbreekt.

De school verwacht van de leraren en leerlingen een correcte veiligheidsattitude. De meeste leraren op campus Schuttershof leveren effectief inspanningen om veilig aan de slag te gaan met hun leerlingen in het verouderd machinepark. In de werkplaatsen lassen en mechanica zijn het dragen van de persoonlijke beschermingsmiddelen en het gebruik van de collectieve beschermingsmiddelen aandachtspunten, teneinde een veilige en gezonde leeromgeving te garanderen.

In de school staan sommige kolomboormachines niet stevig gemonteerd. Niet bij alle machines zijn veiligheidsinstructiekaarten beschikbaar. Tijdens de doorlichting bleek dat de school hiermee bezig was. Inzake het verouderd machinepark legde de directie een renovatie- en uitbreidingsdossier voor waarin ze het werkhuis mechanica verhuist en het machinepark uitzuivert.

Het blijft belangrijk dat de school inzet op het vrijhouden van nooduitgangen, zowel bij de inrichting van de lessen als de uitvoering van renovatiewerken.

Op elke campus zijn opstappen, lage plafonds en/of oneffenheden. De school maakt er werk van om die allemaal duidelijk te markeren. Tijdens de doorlichting werden nog ontbrekende signalisaties aangebracht. Hoewel niet alle campussen vlot bereikbaar zijn voor mensen met beperkte mobiliteit, voorziet de school waar nodig in compenserende maatregelen.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingentages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatiegegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja

• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De evaluatiepraktijk is niet gebaseerd op een globale en gedragen visie die expliciet maakt wat de school wil bereiken met evaluaties. Het schooljaarplan vermeldt wel een betere afstemming van de evaluatiepraktijk tussen de drie campussen als actiepunt. De school heeft dan ook enkele richtlijnen uitgetekend over de frequentie en methodes van evalueren en het bijhorende gewicht in het eindtotaal. Daarbij differentieert zij naargelang van de onderwijsvorm en de graad. Voor de Bstroom en het bso kiest de schoolleiding voor permanente evaluatie waarin het evalueren van algemene leer- en leefattitudes een plaats krijgt.

Ook voor de deliberaties heeft de school uitgebreide richtlijnen uitgeschreven waarin zij duidelijk verwoordt waar delibereren voor staat en hoe deliberaties verlopen. Enkel voor de zesdejaars hanteert de school kwantitatieve deliberatiecriteria.

De school vindt het belangrijk om voldoende met de ouders te communiceren over de schoolprestaties van hun kind zodat het attest op het einde van het schooljaar in de lijn van hun verwachtingen ligt.

Ondersteuning De verantwoordelijkheid voor de evaluatiepraktijk ligt bij de vakgroepen en de individuele leraren, wat leidt tot kwaliteitsverschillen. Voor de vakken in de focus is de evaluatie overwegend leerplangericht. Vaak ontbreken er echter transparante evaluatiecriteria. Ook de invulling van permanente evaluatie of procesevaluatie gebeurt niet altijd correct. Er zijn voorbeelden van goede praktijk, maar deze worden niet verspreid naar andere vakgroepen en naar de andere campussen. Gemeenschappelijke examens voor parallelklassen verhogen de gelijkgerichtheid. De school heeft campusoverschrijdend een uitgebreide leidraad opgesteld voor de geïntegreerde proef (GIP) en voor de onderzoekscompetentie. Deze bevatten slechts algemene instructies voor de evaluatie waardoor de kwaliteit varieert per studierichting en per vakgroep.

Een adequaat digitaal systeem ondersteunt de evaluatie- en rapporteringspraktijk. De directie moedigt vakleraren aan om commentaar te schrijven op rapporten, zeker bij tekorten. De klasleraar formuleert een globaal oordeel. Deze feedback is veeleer beknopt, maar aanmoedigend en bevat summiere tips om te remediëren.

De school organiseert meerdere oudercontacten om de vorderingen van de leerlingen te bespreken. Het aantal is afhankelijk van de onderwijsvorm, de graad en de campus.

Doeltreffendheid Leerlingenbegeleiders volgen systematisch de resultaten van alle leerlingen op. Alarmsignalen bespreken zij met de klas- en vakleraar en op de klassenraad om te komen tot een gepast remediërings- of begeleidingstraject.

De delibererende klassenraad kijkt kritisch naar vakken met opvallend hoge of lage resultaten. De directie gaat in gesprek met de betreffende leraren om, indien nodig, de evaluatiemethodiek bij te sturen.

De schoolleiding verzamelt en analyseert niet systematisch data over de evaluatiepraktijk. Bijsturingen gebeuren veeleer op basis van toevallige vaststellingen.

De motiveringen van de B- en C-attesten bevatten het jaarresultaat, een overzicht van de vakken waarvoor de leerling een jaartekort behaalde en een duiding bij de genomen beslissing. Sporadisch wordt ook verwezen naar de aangeboden remediëring of naar waarschuwingen op een mogelijk ongunstige afloop in de loop van het schooljaar. De school kent enkel in individuele en uitzonderlijke gevallen uitgestelde beslissingen toe.

De directie heeft het aantal evaluatiedagen na de vorige doorlichting gereduceerd tot het wettelijke maximum.

In de eerste graad en in aso is het aantal A-attesten eerder hoog ten opzichte van het Vlaamse gemiddelde. In tso en bso wisselt het aantal B- en C-attesten overheen de jaren en per studierichting. Deze vaststelling heeft nog niet geleid tot een reflectie op de evaluatiepraktijk en het deliberatiebeleid.

Ontwikkeling Op de drie campussen gebeurden recentelijk verschillende bijsturingen op vlak van evaluatie maar dit zijn losse initiatieven die niet verankerd zijn in een schoolbreed richtinggevend referentiekader. Dit maakt dat niet alle vakgroepen de vernieuwingen volgen of correct toepassen en dat voorbeelden van goede praktijk onvoldoende worden verspreid.

De voorbije jaren zijn er een aantal losse nascholingsinitiatieven geweest maar ook deze kaderen niet in een doelgericht vormingstraject. Sommige vakgroepen krijgen ondersteuning van de pedagogische begeleiding.

Om de evaluatiepraktijk nog transparanter te maken voor ouders en leerlingen stelt de school het digitale puntensysteem vanaf dit schooljaar open voor hen.

5.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft haar visie op leerlingenbegeleiding in het algemeen en leerbegeleiding in het bijzonder uitgeschreven. Het creëren van een gezond leerklimaat met aandacht voor een positieve benadering van jongeren staat centraal en zit ingebed in het pedagogisch project van de school. De schoolleiding wil optimale leerkansen creëren voor alle leerlingen en ijvert daarom voor het concretiseren van de visie op een manier die goed afgestemd is op de leerlingenpopulatie van elke vestigingsplaats. Uit gesprekken blijkt dat zowel bij de schoolleiding als bij een team van leraren een cultuur van reflecteren is gegroeid inzake leerbegeleiding. Dit is onder meer het gevolg van een werking 'gelijke onderwijskansen' die de bewustwording voor leerbegeleiding aanzienlijk heeft aangezwengeld. Het vastleggen van de doelgerichtheid steunt ook op gevolgde vormingstrajecten en samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten. De leerbegeleiding is als item ook opgenomen bij de interne kwaliteitszorg van het schoolbeleid.

Ondersteuning Inzake de leerbegeleiding responsabiliseert de schoolleiding zowel de klassenleraren als de vakleraren. De leerbegeleiding wordt op de drie vestigingsplaatsen gecoördineerd door een leerlingenbegeleider en/of coördinator. Deze hebben een goed zicht op het totaalaanbod van de initiatieven voor de lesgroep en de individuele leerling. Zij volgen het geheel nauwgezet op.

Leren leren geeft gestalte aan de vakoverschrijdende eindtermen en is voor de eerste graad uitgewerkt via een wekelijks uur met een goed opgebouwd programma dat focust op veel facetten van groeien in het studeren. Dit programma wordt veelal aangeboden door de klassenleraar. Het traject 'leren leren' wordt geregeld geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd en geactualiseerd. Van de vakleraren wordt verwacht dat zij vakspecifieke studietips aanbieden. De effectmeting van deze tips kan bij sommige vakken versterkt worden. Binnen de eerste graad wordt sterk ingezet op de aansluiting van basisonderwijs naar het eerste jaar secundair en dit vanuit een grondige analyse van de beginsituatie van de nieuwe leerlingen.

Voorts is voor de eerste graad een behoorlijke voorbereiding op de examenperiodes uitgewerkt. Over de twee schooljaren van de eerste graad is hiervoor een haalbare groei naar geleidelijke verzelfstandiging ingebouwd. Voor de leerlingen tweede en derde graad van de vestiging Schuttershof spitst de leerbegeleiding zich zeer toe op de noden van de individuele leerling. Deze worden evenwel nog niet systematisch in het digitaal leerlingenvolgsysteem geregistreerd. De keuze voor een sterk individuele invulling van de leerbegeleiding kan ertoe leiden dat het totaalzicht van het lerarenteam op de leerbegeleiding veeleer beperkt is.

De school besteedt veel zorg aan leerlingen met een specifieke nood. Voor de zorgleerlingen worden individuele handelingsplannen opgesteld, waarin afspraken tussen leerlingen en ook leraren zijn opgenomen. De opvolging gebeurt door de leerlingenbegeleiders.

De school organiseert met haar lesurenpakket inhaallessen voor een aantal vakken. Voorts bieden veel leraren over de middag inhaalmomenten aan, en dit voor een behoorlijk aantal vakken. De communicatie met de ouders over deze inhaalmomenten is goed. Voor leerlingen die overstappen naar een studierichting die niet strikt aansluit op het vorige leerjaar worden eind augustus inleidende lessen georganiseerd met het oog op een goede aansluiting met het nieuwe vak of de nieuwe leerstof.

Nieuwe leraren worden via de aanvangsbegeleiding degelijk geïnformeerd over de leerbegeleiding op school. De eigenlijke verkenning gebeurt vooral door de mentor alsook door de vakcollega's. De leerbegeleiding als studieonderwerp voor de vakgroepen wordt wisselend ingevuld en hangt samen met de dynamiek van de vakgroep. Het verdient aanbeveling om de goede praktijkvoorbeelden van verschillende vakgroepen uitdrukkelijker te multipliceren.

Het nalezen van examens inzake instructietaal is een bestaand initiatief waarvan de dynamiek versterkt kan worden.

Doeltreffendheid Vooral de begeleidende klassenraden vormen het forum waar de doeltreffendheid van de leerbegeleiding aan de orde is. De school vraagt ook feedback aan haar oud-leerlingen betreffende de aansluiting met het vervolgonderwijs. Voor het verfijnen van sommige ondersteuningsinitiatieven werkt de school ook samen met haar buurschool voor buitengewoon secundair onderwijs. Het benutten en collegiaal uitwisselen van deze specifieke expertise is een sterk punt. De effectmeting kan enerzijds nog duidelijker de opbrengsten in kaart brengen, en anderzijds ook richting geven bij het bewaken van de beheersbaarheid alsook de draagkracht van het lerarenteam inzake leerbegeleiding.

Wat betreft het talenbeleid heeft de school haar visie vertaald naar concrete doelen die het belang van een doordacht talenbeleid expliciteert en oproept tot betrokkenheid van alle vakleraren. Zoals het decreet voorschrijft, gebruikt de eerste graad een systematische screening om de talige noden van alle leerlingen in kaart te brengen. Het talenbeleid maakt er deel uit van het GOK-beleid. Er zijn tal van ondersteuningsinitiatieven op leerling- en leraarniveau. Op Campus Begijnhof nemen de leraren Nederlands in het derde leerjaar een initiatief om de talige noden van de leerlingen te detecteren. Zij bieden ook remediëringsoefeningen aan. In de andere leerjaren van campus Begijnhof en campus Schuttershof zijn de ondersteuningsinitiatieven leraar- of vakafhankelijk. Sommige leraren geven talige ondersteuning door bijv. het aanbieden van schijfkaders en betekenisvolle contexten, een lijst met vakterminologie, activerende werkvormen die leerlingen helpen bij het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. Conform het leerplan besteden de leraren in de pool Wetenschappen van de tweede en de derde graad ASO aandacht aan correct taalgebruik bij het opstellen en evalueren van leerlingenpractica. Globaal gezien zijn het aangeboden lesmateriaal en de evaluatiepraktijk van de school afgestemd op het talige niveau van de leerlingen. In een aantal studierichtingen schrijven leraren nogal wat fouten in de vragen van opdrachten en evaluaties. In de eigen talenbeleidsnota van de school staat taalgericht vakonderwijs bij de werkpunten. Vooral in de tweede en de derde graad ontbreekt het op dit moment aan een betrokkenheid en een gezamenlijke doelgerichtheid om alle vakleraren bij de uitvoering van de eigen strategische doelen te betrekken. Er is daar behoefte aan een professionalisering om het talenbeleid doelgericht te sturen.

Ontwikkeling Voor de verdere uitbouw van haar leerbegeleiding heeft de school een uitgetekend pad met concrete actiepunten. Zo wil men onder meer verder inzetten op het adequaat registreren in het leerlingvolgsysteem. Voorts heeft de school bij de opstart van het M-decreet een aantal specifieke aspecten ingevoerd om de leerbegeleiding ook op deze nieuwe onderwijsrevolutie af te stemmen.

Via een pedagogische studiedag wil de schoolleiding ook alle leraren informeren over een opgestart initiatief rond leerstijltest. Tot slot kan gesteld worden dat de leerbegeleiding een dynamisch gegeven is binnen de hele schoolwerking en zowel uitdaging als welbevinden genereert.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het Sint-Jan Berchmansinstituut wordt geleid door drie directeurs die elk verantwoordelijk zijn voor een campus. Zij fungeren autonoom met campusgebonden taken en zitten wekelijks samen voor campusoverstijgend overleg. Het ligt in de bedoeling te evolueren naar een overkoepelend takenpakket dat specifiek is afgestemd op hun individuele competenties. Zij krijgen beleidsondersteuning van graadcoördinatoren waarvan de taakinvulling zich situeert zowel op het organisatorisch als op het pedagogisch vlak. Op campus Schuttershof wordt de directie versterkt met een technisch adviseur coördinator (TAC).

Het schoolbestuur houdt een vinger aan de pols in de figuur van een algemeen directeur die een coördinerende functie heeft en o.m. ondersteuning biedt op financieel en materieel vlak. Verder stelt het schoolbestuur expertise ter beschikking en verzorgt contacten met het bedrijfsleven.

Visieontwikkeling De schoolvisie is gestoeld op het christelijk opvoedingsproject van de koepel waartoe de school behoort. Zij wil een warme school zijn waarin de leerling centraal staat. Zij hecht veel belang aan het welbevinden van de leerling als basisvoorwaarde om aan het leerproces te beginnen. Zij wil ook een goede voorbereiding bieden op het vervolgonderwijs en het bedrijfsleven. Met een omvangrijk extracurriculair aanbod wil zij bijdragen tot de brede harmonische vorming.

De school slaagt erin om deze speerpunten van haar pedagogisch project waar te maken. Bovendien voldoet zij aan de erkenningsvoorwaarden, zowel wat de realisatie van de vakgebonden en vakoverschrijdende onderwijsdoelen als de naleving van de regelgeving betreft. Enkel voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' laat zij een aantal steken vallen. Zij wordt wel in staat geacht op eigen kracht de werkpunten bij te sturen.

De school communiceert over haar pedagogisch project in verschillende beleidsdocumenten en in het schoolreglement. Het schoolwerkplan is opgevat als een vademecum dat een leidraad biedt voor de personeelsleden. De beleidslijnen worden geformuleerd in actieplannen op lange termijn die jaarlijks worden omgezet in een jaaractieplan. Een belangrijke doelstelling daarbij is de samenhang tussen de verschillende campussen. De school wil zich immers profileren als een pedagogisch geheel met een zesjarige structuur. De directie speelt daarin een verbindende rol. De organisatie van gezamenlijke activiteiten (opendeurdag, proclamatie, infoavond ...), het gebruik van elkaars infrastructuur en de opdrachtverdeling zijn hefbomen om de gezamenlijke doelgerichtheid na te streven. Het blijft echter een groeiproces, waarbij afhankelijk van vak of studierichting bruggen gebouwd worden aan verschillende snelheden. Soms liggen visieverschillen aan de basis van een moeizame toenadering. Die situeren zich dan op het spanningsveld tussen leerlinggericht en leerstofgericht onderwijs.

Een aantal processen worden op schoolniveau kwaliteitsvol ingevuld, maar krijgen omwille van de broze cohesie geen schoolbrede uitvoering. Dat is o.m. het geval voor het talenbeleid en de verticale opbouw van leren leren.

Besluitvorming De schoolleiding voert een participatief beleid waarin zij naast de decretaal verplichte overlegorganen schooleigen participatieplatformen gecreëerd heeft. Per campus fungeert een inspraakorgaan voor de personeelsleden. Die agenderen vooral punten van praktische en organisatorische aard. Hun pedagogische impact is beperkt, al doet de directie moeite om beleidsmatige items op de agenda te krijgen. Voor specifieke thema's zijn er werkgroepen. Er is een actieve leerlingenraad die opgedeeld is in verschillende deelraden en ondersteund wordt met een systeem van coaches. Het oudercomité is campusoverkoepelend en betoont een grote betrokkenheid. De school draagt zorg voor het welbevinden van al deze participanten.

De interne communicatie verloopt al grotendeels via digitale weg. Vanaf dit schooljaar krijgen ook de ouders toegang tot het elektronisch platform. De school onderhoudt goede betrekkingen met het bedrijfsleven en het gemeentebestuur. Dit mondt soms uit in samenwerkingsverbanden.

Kwaliteitszorg De school beschikt nog niet over een cyclisch kwaliteitszorgsysteem, maar een aantal acties worden nu al geëvalueerd op basis van het PDCA-model. Het is de bedoeling dit kwaliteitsmodel te integreren in de schoolcultuur en toe te passen op alle schoolprocessen. Tot nog toe bestaat de kwaliteitszorg hoofdzakelijk uit gegevensverzameling via data en enquêtes en de analyse daarvan. De school verzamelt o.m. gegevens over leerlingenaantallen, leerlingenstromen, attestering en afwezigheden. Personeelsleden, leerlingen en ouders werden bevraagd en daaruit vloeiden actieplannen voort.

De kwaliteitsbewaking op vakniveau wordt toevertrouwd aan de vakgroepen. De directie volgt hun werking op via hun verslagen, tijdens functioneringsgesprekken en gesprekken met de vakverantwoordelijken. Op campus Schuttershof behoort de opvolging van de leerplanrealisatie tot het takenpakket van de TAC. De jaarplannen kunnen gecontroleerd worden op het digitaal platform waarop vanaf dit schooljaar ook de agendamodule beschikbaar wordt. De directie krijgt daarbij ook ondersteuning van de pedagogische begeleiding. Tijdens een pedagogische studiedag werkten alle vakgroepen aan een vakdossier dat sterk gemonitord werd door de directie. Daaraan was een SWOT-analyse en een actieplan gekoppeld. Dit leverde de directie veel informatie op over de werking van de vakgroepen. Op een volgende pedagogische studiedag krijgen de actiepunten opvolging. Vooralsnog zijn er geen instrumenten om het rendement van het professionaliseringsbeleid te evalueren. Gevolgde nascholing wordt wel geïnventariseerd, maar niet geëvalueerd op bruikbaarheid. Zij waakt er wel over dat gevolgde nascholing gemultipliceerd wordt in de vakgroepen.

De school bereidt zich stapsgewijs voor op toekomstige uitdagingen. In het kader van het M-decreet werkt zij samen met een school voor buitengewoon secundair onderwijs met de bedoeling expertise binnen te brengen in het schoolteam. Zij werkt daarvoor ook samen met het CLB. Zij wil de leraren tools aanreiken om handelingsgericht te werken. Vooralsnog beschikken niet alle leraren over de vaardigheden om effectieve invulling te geven aan adaptief onderwijs.

De grote uitdaging voor de schoolleiding blijft het versterken van de campusoverstijgende samenhang en het bewaken van de gelijkgerichtheid. Nu evolueren de vakgroepen aan verschillende snelheden naar meer cohesie. De schoolleiding kan deze evolutie ondersteunen door de vakgroepen verder aan te sturen en kwaliteitszorg structureel in te bedden in de schoolwerking.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen
- De naleving van de regelgeving

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het aangenaam en geborgen leer- en leefklimaat
- De inzet en vakbekwaamheid van de meeste personeelsleden
- De leerbegeleiding in de eerste graad
- De ondersteuning van instromers
- De initiatieven bij de overgang van het basisonderwijs naar de eerste graad

Wat betreft het algemeen beleid

- Het participatieve leiderschap
- De zorg voor het welbevinden van alle participanten
- De beleidsondersteuning door het middenkader
- De aansturing van de vakgroepen
- De initiatieven om campusoverstijgende samenwerking te stimuleren
- De ondersteuning door het schoolbestuur
- Het brede aanbod aan algemeen vormende activiteiten
- Het talenbeleid op schoolniveau

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van bewoonbaarheid en veiligheid, gezondheid en hygiëne

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De verticale samenhang en gelijkgerichtheid van sommige vakgroepen
- Een samenhangend referentiekader voor de evaluatiepraktijk
- De transparantie en de betrouwbaarheid van de evaluatiepraktijk in sommige vakken
- De activering van het leerproces in de meeste doorgelichte vakken
- De verticale opbouw van leren leren
- De beschikbaarheid van ICT voor algemene vakken
- De relatie tussen de grootte van de lesgroepen en de beschikbare ruimte
- Het talenbeleid op uitvoeringsniveau

Wat betreft het algemeen beleid

- De campusoverstijgende samenhang
- De verschillen in de ontwikkelingssnelheid van sommige vakgroepen
- De structurele en cyclische kwaliteitszorg

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Herman ROS de inspecteur-verslaggever	Ivo MARNEF de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	